

Czakó Gábor: Izmusok cenzúrája

2015 augusztus 21. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A magyar ember mindig igyekszik hinni a szabadságban. Harcol érte. A m?vészféle a cenzúrát tartja f? ellenségének.

Hamvas Béla például ajánlatot tett Lukács Györgynek a negyvenes években, hogy szívesen szerkesztene vele

közös könyvsorozatot, amelyben mellőzött gondolkodók műveit bocsátanak a közönség elé. Lukács Gyuri bácsi szedné össze a balosokat, Béla bácsi a többi. Hamvas a cél érdekében még a Kommunista Pártba is belépett. A gyermeteg kísérlet elején Hamvast rögtön B listázták a Fővárosi Könyvtárban (ma: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár), ami a kirúgás mellett a korábbi nyugdíjének elvesztését is magával vonta. Ekkor váltotta ki Béla bácsi a földművesigazolványt, s próbált két keze munkájából megélni.

Mondani se kell, hogy nem sikerült neki. Mindenesetre a Karnevál és más remekművek mellett e korszak gyümölcse a Jóisten uzsonnája című pompás beszélykéje, ami Juhász Ferenc Aczél Györgyhöz fordított jó kapcsolatának köszönhetően végre megjelenhetett az Új Írásban 1976-ban, alkotója halála után nyolc évvel...

A cenzúra Gazdaságkor minden rendszerének velejárója. 1948 után Kodolányi, Várkonyi csak a fiókjának írhatott, Egy József csupán a Balaton partján festegethetett, Weöres egyedül gyerekverset közzölhetett. Szerénytelenségem első irodalmi kísérletét, a Simon című egyfelvonásost hét ízben tiltották be; Pécssett, Keszthelyen és Szegeden próbálkoztak eladásával különböző egyetemek színjátszói 1963-ban. Hőset ugyanis nem lehetett megélni...

A cenzor ikerpárja a műiparos, aki sikerre vágyik, egyetlen élete dicsőségére. Innen a benső megfelelési kényszere, hogy tessék a pillanatnyi korizlésnek, hatalomnak, pénznek. ? és cenzora együtt utálja a szépséget.

Az igazi mesterek: Weöres, Bari, Bocz Gyula, Lázár Ervin, Nagy Gáspár, Utassy József, Sára Sándor és mások megalkuvás nélkül dolgoztak '90 előtt és utána is. Pártkapcsolataik, ha voltak, nem számítottak. Utódaik így élnek ma is. Aki nem tudja, ki volt Bocz, menjen el Felsőegerszegre, és nézze meg Áldott Madonnáját!

Aki Bari Károlyt nem ismeri, az olvassa el A némaság könyvét!

A magyar művészek annak idején becsületesen megörökítették a kommunista sanyargatást és kizsákmányolást, a hazugságbeszédet, a forradalmat, Jan Palachot – vagyis a kort, amit a sors rájuk mért. Ha a neveletlen hatalom

vagy a tudatlan ítésk nem ismeri föl az igazságot, magára vessen.

Rádió és televízió tényleg vitte tovább – egyszer?sítve – a ballib kultúripart, a nyihogó, makogó, nyelvünket rongáló munkatársakat. Teszi ma is. Tisztelet a bátor kivételeknek.

Mégis megszületett a Hitel, az Igen, a Duna TV és számos más kulturális m?hely, aztán vagy elsovadtak, vagy megjelent a szerkeszt?ségben valaki, aki cenzori ónjával kihúzta az alkotókat – lehetnek bár akadémikusok, mégoly híres m?vészek. Azt se mondta nekik, hogy csá! Így maradt mára a Világ Legjobb Kulturális

Televíziójából (1999) egy üres irodaház és egy még üresebb logó...

Így t?nt el a „közszolgálatból” a hang- és tévéjáték, a színházi közvetítés, a képz?m?vészet, még szerencse, hogy született néhány kampányszer? jó m?sor. Például a Virtuózok...

Az ónosok – természetesen, a mieink valának. Ennek f? oka, hogy a kereszténységre és anyanyelvünkre épül?, s onnan táplálkozó kultúránk nagyrészt ismeretlen a bennszülött ónosok el?tt.

Holmi érdekek után kapkodnak értékek helyett, mintha csak a zöngés d és a zöngétlen t csereberéjér?l volna szó!

Helyes volna közös gondolkodásunkba bevonni hitvalló néprajzosokat, táncosokat, zenészeket – mind az! A népi kultúra ugyanis nálunk még él, miközben nyugaton kihalt a szakirodalom izmusodásával – „fejl?désével” együtt.

Közismert, hogy a modernitás óta az elmélet megel?zi az alkotást: kötelez? a kultúráról a pillanatnyilag legdivatosabb izmus tolvajnyelvén beszélni. „Amíg elméletet nem ismerek, képet sem látok!” (Hilton Kramer.) Persze, mi sem vennénk észre az utcai lomok között a híres m?vész méregdrága alkotását, ha az installáció nélkül mutatkozna...

Szerencsés nép vagyunk! Amilyen pompásan bírtuk becsukott lélekkel t?rni Lukács és Aczél idejében a szocreál csodáit, ugyanúgy elvagyunk a posztmodern és a semmivel vemhes utódai nélkül.

Czakó Gábor - A szerz? író

www.napigazdasag.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájkk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájkk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
